

آیین نامه اجرایی قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی

مصوب ۱۳۹۶/۰۸/۱۷ منتشره در روزنامه رسمی به شماره ۲۱۱۸۰ به تاریخ ۱۳۹۶/۰۹/۰۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی

ماده ۱ - در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

- الف - سازمان: سازمان برنامه و بودجه کشور.
- ب - قانون: قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی - مصوب ۱۳۹۶ -
- پ - سازمان استانی: سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان.
- ت - صندوق: صندوق توسعه ملی .
- ث - وزارت: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی .
- ج - معاونت: معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور.
- چ - بخش غیردولتی: کلیه اشخاص حقیقی و اشخاص حقوقی خصوصی و تعاونی .
- ح - کارگروه ملی: کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار موضوع مصوبه شماره ۹۲۶۴۵ مورخ ۲۹/ ۷/ ۱۳۹۵/ و اصلاح بعدی آن موضوع مصوبه شماره ۱۱۲۴۰۵۳ مورخ ۲۹/ ۱/ ۱۳۹۶/ ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی.
- خ - کارگروه: کارگروه اشتغال استان با مسئولیت استاندار و با حضور مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی (دبیر)، رئیس سازمان برنامه و بودجه استان، مدیر کل دفتر امور روستایی و شوراهای استانداری، مدیر کل صنعت، معدن و تجارت استان، مدیر کل جهاد کشاورزی استان، مدیر کل امور اقتصادی و دارایی استان، مدیر کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان و مدیر کل دفتر امور زنان و خانواده استانداری و مدیر کل کمیته امداد امام خمینی (ره) استان و رئیس اتاق تعاون استان.
- د - مؤسسه عامل: بانک های کشاورزی، پست بانک، توسعه تعاون، صندوق های کارآفرینی امید و حمایت از توسعه سرمایه گذاری در بخش کشاورزی.
- ذ - دستگاه بخشی: وزارت جهاد کشاورزی، وزارت صنعت، معدن و تجارت، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، سازمان امور عشایر ایران و معاونت علمی و فناوری رییس جمهور.
- ر - دستگاه استانی: دستگاه اجرایی استانی.
- ز - سامانه نظارت: سامانه ثبت اطلاعات متقاضیان، ورود اطلاعات فرآیندی و نظارت توسط دستگاه ها به انتخاب سازمان.

ژ - سامانه بازار کار: سامانه جامع اطلاعات بازار کار موضوع تبصره ماده (۶) قانون.

س - برنامه اجرایی ملی توسعه اشتغال: برنامه اشتغال فراگیر موضوع مصوبه شماره ۳۷۵۹۷ مورخ ۳۱/۳/۱۳۹۶ ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی.

ش - برنامه اجرایی استانی توسعه اشتغال: برنامه اشتغال فراگیر استان که در چارچوب برنامه اشتغال فراگیر و مبتنی بر مطالعات پویای کسب و کار و اشتغال استان به تصویب کارگروه رسیده است.

ص - رسته های اقتصادی پراشتغال: رسته فعالیت های اقتصادی که در مطالعه پویای کسب و کار و اشتغال استان انتخاب شده اند و به تصویب کارگروه رسیده است.

ض - مناطق هدف اجرای طرح: تسهیلات برای روستاها با اولویت مناطق مرزی و مناطق عشایری و محروم و سرمایه در گردش برای نواحی صنعتی روستایی و شهرهای زیر ده هزار نفر جمعیت .

ماده ۲- دامنه شمول این آیین نامه شامل فعالیت های اقتصادی بخش غیردولتی با اولویت رسته های اقتصادی پراشتغال در مناطق هدف اجرای طرح، اعم از ایجاد، تکمیلی و توسعه شامل موارد زیر است:

الف - کشاورزی شامل زراعت، دام و طیور، باغداری، شیلات، گلخانه، گیاهان دارویی، خدمات تجاری، خدمات فنی و مهندسی بخش کشاورزی، خدمات ماشینی کردن (مکانیزاسیون) کشاورزی، صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی و منابع طبیعی شامل جنگل کاری، پرورش نهال و غیره.

ب - معادن کوچک شامل کلیه معادن به جز معادن بزرگی که در جدول موضوع بند (ب) ماده (۲) آیین نامه اجرایی تشخیص، انطباق و طبقه بندی فعالیت ها و بنگاه های اقتصادی با هر یک از سه گروه اقتصادی مصرح در ماده (۲) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاست های اصل چهل و چهارم قانون اساسی موضوع تصویب نامه شماره ۱۱۵۳۲۰/ت/۴۳۱۸۱ک مورخ ۶/۷/۱۳۸۸ مشخص شده اند.

پ - فعالیت های خدماتی شامل خدمات ارتباطات و فناوری اطلاعات، اصناف، آموزش، گردشگری، ورزشی، فرهنگی و هنری، حمل و نقل، انبارداری، بیمه ای، بهداشتی و درمانی، بازیافت و انرژی های تجدید پذیر و غیره.

ت - صنایع دستی و فعالیت های فرش دستباف و کلیه فعالیت های مربوط به آن و سایر صنایع دستی.

ث - تأمین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی مستقر در نواحی صنعتی روستایی و شهرهای زیر ده هزار نفر جمعیت.

تبصره - شرکت های دانش بنیان که در حوزه فعالیت های موضوع این ماده فعالیت می کنند نیز مشمول استفاده از مزایای این آیین نامه می باشند.

ماده ۳- منابع مالی اجرای قانون به شرح زیر است:

الف - معادل ریالی یک میلیارد و پانصد میلیون (۰۰۰/۰۰۰/۵۰۰) دلار از منابع صندوق با تصویب هیأت امنای صندوق به صورت سپرده گذاری قرض الحسنه (با نرخ سود صفر درصد) نزد مؤسسه های عامل.

ب - حداقل به میزان معادل ریالی سپرده شده توسط صندوق از محل منابع داخلی موسسه های عامل به صورت تلفیقی با منابع موضوع بند (الف) این ماده.

تبصره - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ترتیبی اتخاذ نماید که تبدیل دلار به ریال ناشی از بند (الف) این ماده موجب افزایش خالص دارایی های خارجی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نشود.

ماده ۴- سهم بخش های هدف به شرح جدول زیر تعیین می شود:

ردیف	مصادیق ماده (۲) این آیین نامه	بخش هدف	سهم هر بخش از کل منابع (درصد)
۱	موضوع بند (الف)	کشاورزی و منابع طبیعی	۴۵
۲	موضوع بند (ب)	صنایع و معادن کوچک	۱۰
۳	موضوع بند (پ)	فعالیت های خدماتی و فناوری اطلاعات	۱۵
۴		گردشگری	۱۰
۵	موضوع بند (ت)	صنایع دستی و فعالیت های فرش دستباف	۱۰
۶	موضوع بند (ث)	سرمایه در گردش واحد های تولیدی مستقر در نواحی صنعتی روستایی و شهرهای زیر ده هزار نفر	۱۰

ماده ۵- سهم استان های موضوع تبصره (۲) ماده (۱) قانون بر اساس شاخص ترکیبی جمعیت روستایی، نرخ بیکاری و عکس درآمد سرانه استان به شرح جدول زیر تعیین می گردد:

ردیف	استان	سهم (درصد)	ردیف	استان	سهم (درصد)
۱	آذربایجان شرقی	۳/۶	۱۷	فارس	۴/۲۹
۲	آذربایجان غربی	۴	۱۸	قزوین	۲/۲۳
۳	اردبیل	۲/۹۵	۱۹	قم	۱/۶۹
۴	اصفهان	۳/۰۴	۲۰	کردستان	۳/۱
۵	البرز	۱/۸۷	۲۱	کرمان	۴/۶۸
۶	ایلام	۲/۵۹	۲۲	کرمانشاه	۴/۱۹

۲/۵۵	کهکیلیویه و بویراحمد	۲۳	۲/۳۴	بوشهر	۷
۳/۸۶	گلستان	۲۴	۲/۶۸	تهران	۸
۳/۶۷	گیلان	۲۵	۳/۶۴	چهار محال و بختیاری	۹
۳/۰۲	لرستان	۲۶	۲/۸۱	خراسان جنوبی	۱۰
۳/۹۴	مازندران	۲۷	۵/۰۹	خراسان رضوی	۱۱
۲/۴۴	مرکزی	۲۸	۳/۱۳	خراسان شمالی	۱۲
۳/۴۴	هرمزگان	۲۹	۴/۰۲	خوزستان	۱۳
۳/۱۱	همدان	۳۰	۲/۳۸	زنجان	۱۴
۱/۹۸	یزد	۳۱	۲/۲	سمنان	۱۵
			۵/۴۶	سیستان و بلوچستان	۱۶

ماده ۶ - وظایف صندوق به شرح زیر است:

الف - انعقاد قرارداد سپرده گذاری نزد موسسه های عامل (با نرخ صفر درصد) به میزان سهمی که سازمان تعیین و بر اساس میزان جذب هر موسسه عامل توسط سازمان تغییر می یابد.

ب - واریز وجوه سپرده گذاری موضوع قانون با رعایت بند (الف) این ماده.

ماده ۷ - وظایف سازمان به شرح زیر است:

الف - تعیین سامانه نظارت مناسب از میان سامانه های موجود با اصلاحات لازم.

ب - نظارت عالی بر اجرای برنامه توسعه اشتغال پایدار با استفاده از ظرفیت سازمان های استانی و دستگاه های اجرایی.

پ - ابلاغ مبالغ سپرده گذاری به تفکیک مؤسسه های عامل به صندوق .

ت - تعیین میزان سهم هر موسسه عامل و تجدید نظر بر اساس ارزیابی عملکرد آن موسسه.

ماده ۸ - وظایف کارگروه ملی به شرح زیر است:

الف - تجدید نظر در سهم استان ها و بخش ها در سقف سی درصد منابع بر مبنای ارزیابی عملکرد.

ب - ابلاغ دستورالعمل های لازم به منظور تسهیل امور.

ماده ۹ - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با همکاری سازمان، وزارت، معاونت و موسسه های عامل، دستورالعمل وحدت رویه، متضمن نحوه و تسهیل در پذیرش طرح ها و درخواست ها، گردش امور، دریافت وثایق و اعطای تسهیلات را در چارچوب قانون و این آیین نامه تدوین و قبل از سپرده گذاری صندوق ابلاغ می نماید.

ماده ۱۰ - وظایف مؤسسه های عامل به شرح زیر است:

الف - تأمین منابع بند (ب) ماده (۳) این آیین نامه به میزان تعیین شده توسط سازمان.

ب - تضمین بازپرداخت منابع صندوق.

پ - نگهداری حساب تسهیلات متقاضیان واجد شرایط به نسبت مساوی از محل منابع صندوق و منابع داخلی به صورت مجزا و شفاف و ارایه گزارش های دوره ای در قالب تعریف شده در سامانه نظارت .

ت - تأیید توجیه فنی، مالی و اقتصادی طرح.

ماده ۱۱ - مؤسسه عامل موظف است حداکثر ظرف یک ماه از زمان معرفی کارگروه، ارایه درخواست و تکمیل مدارک، نتیجه بررسی را به متقاضی اعلام نماید و در صورت تأیید درخواست و عقد قرارداد با متقاضی، مؤسسه عامل موظف است مطابق شرایط و ضوابط قرارداد، تسهیلات را پرداخت نماید.

تبصره ۱ - مؤسسه عامل در صورت تأخیر در پرداخت تسهیلات، با تأیید سازمان، به ازای هر ماه تأخیر مشمول وجه التزام به نرخ دو درصد مبلغ تسهیلات آن مرحله پرداخت می شود.

تبصره ۲ - مؤسسه عامل موظف است وجه التزام موضوع تبصره (۱) این ماده را حداکثر ظرف یک ماه پس از تأیید سازمان به حسابی که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام می شود، واریز نماید.

تبصره ۳ - مؤسسه عامل موظف است در صورت رد درخواست متقاضی، دلایل رد درخواست را به صورت کتبی حداکثر ظرف یک ماه به وی اعلام و اقدامات مربوط به این ماده را در سامانه ثبت نماید.

ماده ۱۲ - مؤسسه های عامل موظفند منابع صندوق را به گونه ای مدیریت نمایند تا با تلفیق با منابع خود، نرخ سود تسهیلات اعطایی از محل منابع این آیین نامه به طور میانگین شش درصد باشد.

ماده ۱۳ - دوره استفاده از تسهیلات طرح های موضوع ردیف های (۱ تا ۵) جدول موضوع ماده (۴) این آیین نامه حداکثر دو سال، دوره تنفس حداکثر یک سال و دوره بازپرداخت تسهیلات اعطایی حداکثر شش سال تعیین و مجموع دوره تأمین مالی تسهیلات سرمایه در گردش موضوع ردیف (۶) جدول مذکور حداکثر هجده ماه تعیین می شود.

تبصره - آورده متقاضی مطابق ضوابط و مقررات بانکی تعیین می شود.

ماده ۱۴ - مؤسسه های عامل، مجاز به تسویه تسهیلات پرداخت شده قبلی از محل منابع مالی اجرای قانون نمی باشند.

ماده ۱۵ - وظایف دستگاه های بخشی به شرح زیر است:

الف - تهیه و ارایه برنامه های اجرایی ملی منطبق با رسته شغل های اولویت دار با هماهنگی وزارت مشتمل بر برش استانی، پیش بینی بازار مناسب محصولات، نیازسنجی لازم برای آموزش و ترتیبات نهادی برای ایجاد توسعه کسب و کار و نظارت عملیاتی بر تحقق اهداف توسعه اشتغال پایدار به سازمان در چارچوب دستورالعمل سازمان و اطلاع رسانی عمومی به ذینفعان.

ب - شناسایی و معرفی متقاضیان واجد شرایط به مؤسسه عامل در چارچوب طرح های مصوب کارگروه.

پ - نظارت بر تحقق اهداف طرح های ملی ذی ربط.

ت - حصول اطمینان از ثبت اطلاعات نظارتی طرح های ذی ربط در سامانه نظارت.

ماده ۱۶- وظایف وزارت به شرح زیر است:

الف - اجرای برنامه های توانمندسازی و مهارت آموزی نیروی کار و ترتیبات نهادی لازم برای پایداری اشتغال ایجاد شده.

ب - پیگیری اجرا و نظارت عملیاتی بر برنامه های اجرایی ملی و استانی توسعه اشتغال.

پ - آموزش کارآفرینی به متقاضیان تسهیلات بانکی.

ت - ایجاد دسترسی دستگاه های ذی ربط به سامانه بازار کار.

ث - آموزش متقاضیان بر اساس رشته فعالیت تخصصی مربوط.

ج - معرفی افراد جویای کار به کارآفرینان.

چ - تأمین خدمات کلینیکی و مشاوره ای به متقاضیان.

ح - ایجاد هماهنگی بین بخشی در رشته هایی که دارای هم پوشانی هستند، مانند گردشگری روستایی، صنایع روستایی و غیره.

خ - تمهید برای اتصال واحدهای اقتصادی به بازارهای ملی و بین المللی از طریق ایجاد نهادهای متناسب.

ماده ۱۷- وظایف کارگروه به شرح زیر است:

الف - پیگیری و نظارت بر اجرای برنامه های استانی مصوب.

ب - تهیه چارچوب توزیع منابع در درون استان موضوع ماده (۵) قانون.

پ - توزیع اولیه و باز توزیع اعتبارات درون استان با رعایت بند (الف) ماده (۸) این آیین نامه.

ماده ۱۸- برنامه های اجرایی ملی توسعه اشتغال در چارچوب برنامه اشتغال فراگیر مصوب ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی با پیشنهاد دستگاه های بخشی به تأیید کارگروه ملی خواهد رسید.

ماده ۱۹- برنامه های اجرایی استانی توسعه اشتغال که در قالب سیاست ها و سازگار با برنامه های اجرایی ملی توسعه اشتغال تهیه می شوند، به پیشنهاد دستگاه های بخشی استانی و تصویب کارگروه برای اجرا به دستگاه ها و موسسه های عامل در استان ابلاغ می شوند. کارگروه هر استان موظفند نسخه ای از برنامه های مصوب استانی را در سامانه نظارت بارگذاری نمایند.

ماده ۲۰- وزارت، دستگاه های اجرایی و مؤسسه های عامل موظفند به طور مستمر گزارش های عملکرد خود را در سامانه نظارت و بر اساس ترتیبات و زمان بندی که توسط سازمان اعلام خواهد شد ثبت و ارایه نمایند. سازمان موظف به ارایه گزارش های دوره ای شش ماهه از عملکرد برنامه توسعه اشتغال پایدار روستایی به رییس جمهور و مجلس شورای اسلامی می باشد.

ماده ۲۱- مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه بر عهده وزارت است.